

Ambtelijke reactie gemeente Berkelland op de consultatie Wet afschaffing abonnementstarief Wmo 2015

De herinvoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage voor de Wmo roept bij ons enkele vragen op.

Opgestelde vragen

Berekening eigen bijdrage

Voor het berekenen van de maximale eigen bijdrage is gekozen voor een systematiek van 4 weken per maand voor 2 uur per week tegen een uurtarief van €34,48. Los van deze uitkomst, kloppen de parameters niet omdat:

1. De eigen bijdrage wordt per 4 weken berekend in plaats van per maand en hierdoor mis je 4 weken per jaar. Je zou dus moeten uitgaan van maandelijkse kosten en niet per 4 weken.
2. Als basis is een gemiddeld gebruik van 2 uur per week genomen. Gefundeerde onderbouwing en onderzoek van deze 2 uur ontbreekt.
3. Het uurtarief van €34,38 is onrealistisch. Op basis van de AMVB voor het berekenen van een reële kostprijs stijgt het uurtarief voor huishoudelijke hulp in 2024 al boven € 40 per uur. In 2026 zal dit uurtarief stijgen en betekent dat het uurtarief ca. 30% lager ligt dan de werkelijke kostprijs. De vraag is hoe een realistischere aansluiting bij een reële prijs kan worden gerealiseerd. Als je begint met een startpunt dat 30% te laag is, zal dit nooit volledig gecompenseerd worden door indexering waardoor hulp via de gemeente altijd goedkoper blijft dan zelf hulp inhuren.

Verwachting effect maximale bijdrage

In 2024 wordt verwacht dat gemeenten tussen €35 tot €40 per uur betalen voor huishoudelijke hulp. Bij twee uur per week is dat ongeveer €320 per 4 weken. De nieuwe berekening van de maximale eigen bijdrage van €275 voor 2026 is een stuk minder, aangezien verwacht wordt dat de kosten van huishoudelijke hulp per uur zal stijgen. De vraag is hoe de berekening van maximaal €275 eigen bijdrage tot stand is gekomen. De eigen bijdrage blijft tot een niveau van 120% van het sociaal minimum gelijk aan het abonnementstarief. Voor inkomens boven dit niveau stijgt de eigen bijdrage met een percentage van 10% van het surplus. Dit percentage is lager dan voorheen. Desalniettemin is de eigen bijdrage gemaximeerd op een bedrag van €275. Dit betekent dat voor inkomens tussen de €50.000 en €70.000 de eigen bijdrage niet verder zal toenemen. Bovendien geldt dat indien de eigen bijdrage voor één voorziening €275 bereikt, alle daaropvolgende voorzieningen gratis zijn, ongeacht het totale verzamelinkomen. Wij zijn van mening dat deze situatie onwenselijk is en het beoogde effect van de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage beperkt.

Nieuwe systematiek stellen

In het nieuwe systematiek is het opmerkelijk dat dat stellen jonger dan de AOW-leeftijd nog steeds niets hoeven te betalen. Dat kan worden gezien als rechtsongelijkheid. Alleenstaanden en AOW-gerechtigden moeten wel bijdragen met het betalen van de eigen bijdrage (terwijl zij wellicht minder te besteden hebben dan stellen).

Duurzame zorgrelaties

Is het juist dat vanaf 2026 de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen met een duurzame zorgrelatie rechtstreeks door de gemeente moet worden opgelegd en niet via het CAK zal verlopen? Wat zijn de motieven achter deze beslissing? Ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeente zelf voor het uitvoeren van inkomensonderzoek, en heeft zij hiertoe de bevoegdheid? Momenteel verbiedt de geldende regelgeving gemeenten namelijk om inkomenspolitiek te bedrijven. Hoe kan de gemeente cumulatie in deze context voorkomen, en op welke wijze zal zij hierop toezicht houden? Wat zijn de implicaties voor de uitvoeringslasten van de gemeente? Is het handhaven van de uitvoering via het CAK niet een effectievere en praktischere optie?

Ontbreken onderbouwing afloop eigen bijdrage voor kinderen

Er wordt geen eigen bijdrage meer gevraagd voor woningaanpassingen ten behoeve van kinderen. Graag ontvangen wij een onderbouwing van deze beslissing. Deze maatregel werd juist ingevoerd om de vraag naar woningaanpassingen te beperken en het gesprek over verhuizingen beter te kunnen voeren. Een woningaanpassing voor kinderen brengt vaak aanzienlijke kosten met zich mee, en zonder eigen bijdrage zullen ouders wellicht geneigd zijn om het uiterste uit de voorziening te halen. Dit kan opnieuw een aantrekkelijke werking hebben op de vraag. Dit staat haaks op de intentie van gemeenten, die juist streven naar het stimuleren en faciliteren van verhuizingen naar geschikte woningen.

Pauzeren CAK

De mogelijkheid om de eigen bijdrage te pauzeren roept vragen op. Op welke manier moeten gemeente deze pauzeregeling uitvoeren? Komt hiervoor een aparte code in het berichtenverkeer of verloopt dit via een start/stop bericht naar het CAK, en moet over deze toepassing een beschikking of brief verstuurd worden naar de client? Kunnen tijdelijke stop- en startberichten niet rechtstreeks door de aanbieder zelf worden doorgegeven aan het CAK (zoals voorheen)? Dit kan het proces optimaliseren aangezien de gemeente hier niet tussen zit. Het is echter wel van belang dat de gemeente hiervan op de hoogte wordt gesteld, aangezien er in de tussentijd niet gedeclareerd moet kunnen worden.

Hoe wordt de pauze berekend in situaties waarin bijvoorbeeld in die week wel hulp wordt verleend? Bijvoorbeeld, als er op 31 januari hulp wordt verleend (week 5) en de hulp pas op 1 maart weer wordt hervat (week 9). In werkelijkheid is de hulp slechts gedurende 3 weken onderbroken, maar voldoet wel aan de regel van 1 kalendermaand (februari). Is een pauze dan nog steeds wenselijk? Deze regeling legt aanzienlijke administratieve lasten op aan gemeenten, met name tijdens de zomerperiode. Wij verzoeken om een betere en concretere uitwerking van deze pauzeregeling, inclusief antwoorden op alle eventuele vragen en onduidelijkheden. Tevens vernemen wij graag hoe gemeenten gecompenseerd zullen worden voor de extra uitvoeringslasten.

Nieuwe beschikkingen

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft aangegeven dat gemeenten waarschijnlijk alle cliënten opnieuw een beschikking moet sturen over de wijziging van de eigen bijdrage. Deze taak kost veel inspanning. Op welke manier wordt deze taak gecompenseerd? Een nieuwe beschikking betekent daarnaast dat cliënten in bezwaar en beroep kunnen aantekenen. Hoe staat het met de juridische

houdbaarheid van de beschikking over de nieuwe eigen bijdrage, aangezien wordt aangegeven dat de juridische houdbaarheid van deze invoering nog onzeker is. Hoe ziet de ondersteuning naar gemeenten bij behandeling van deze bezwaar- en beroepsschriften eruit, en hoe worden gemeenten bij deze extra administratieve taak gecompenseerd?